

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

247155

บทบาทของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการขุดแร่และ

นายรัฐพงศ์ มหานันทโพธิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

600252323

247155

บทบาทของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการชุมนุมสาธารณะ

นายณัฐพงศ์ มหานันทโพธิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา ๒๕๕๓

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5 0 8 5 9 7 0 1 3 4

THE OFFICERS OF THE STATE'S ROLE
ON LAWS CONCERNING PUBLIC ASSEMBLY

Mr.Nuthaphong Mahanunthapho

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws Program in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

บทบาทของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ
การประชุมสาธารณะ

โดย

นายณัฐพงศ์ มหานันทโพธิ์

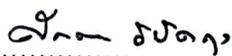
สาขาวิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์

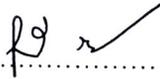
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะนิติศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ ชาญกุล)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

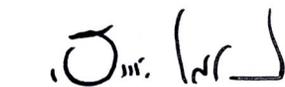
..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี รูปสุวรรณ)

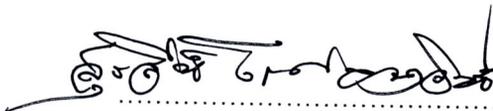
..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.เชวณะ ไตรมาศ)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(อาจารย์ สุรสีห์ โกศลนาวิน)

ณัฐพงศ์ มหานันทโพธิ์ : บทบาทของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการชุมนุมสาธารณะ. (The officers of the state's role on laws concerning public assembly) อ.ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รศ. ดร. เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์, ๒๐๑๗ หน้า.

247155

การชุมนุมสาธารณะเป็นสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย แต่อย่างไรก็ดีเสรีภาพในการชุมนุมสาธารณะดังกล่าวมีลักษณะเป็นสิทธิสัมพัทธ์ ซึ่งอาจถูกจำกัดได้โดยวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองบุคคลอื่นหรือเพื่อคุ้มครองสังคม โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติรับรองการใช้เสรีภาพดังกล่าวไว้ รวมถึงได้วางกรอบในการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดูแลการชุมนุมสาธารณะซึ่งการจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จากการศึกษาพบว่าในปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีการตรากฎหมายเกี่ยวกับการชุมนุมสาธารณะขึ้นเพื่อเป็นกรอบในการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมสาธารณะของประชาชนและเป็นกรอบในการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดูแลการชุมนุมสาธารณะเป็นการเฉพาะ ทำให้การชุมนุมสาธารณะที่เกิดขึ้นในช่วงที่ผ่านมาเป็นไปโดยไม่มีหลักเกณฑ์หรือกรอบกติกาที่แน่นอน อีกทั้งการดำเนินการมาตรการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดูแลความสงบเรียบร้อยในการชุมนุมสาธารณะยังไม่มีที่เหมาะสมและไม่ได้มีการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการใช้เสรีภาพดังกล่าว โดยมีการนำกฎหมายที่บัญญัติขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ประการอื่นหรือนำมาตรการภายในของเจ้าหน้าที่มาใช้ในการดูแลการชุมนุมสาธารณะ รวมทั้งมีการประกาศใช้อำนาจตามกฎหมายที่ใช้ในสถานการณ์พิเศษ ซึ่งเป็นการลดทอนสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมสาธารณะของประชาชนอย่างมาก นอกจากนี้กระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดูแลการชุมนุมยังไม่สอดคล้องกับหลักการใช้อำนาจในทางปกครองของเจ้าหน้าที่ ทำให้หลักประกันในการใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมสาธารณะของประชาชนไม่ได้รับความคุ้มครองอย่างเพียงพอ

สาขาวิชา นิติศาสตร์ ลายมือชื่อนิติ..... ณัฐพงศ์
ปีการศึกษา ๒๕๕๑ ลายมือชื่อ อ.ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์หลัก P. Jirayonkul

5085970134 : MAJOR LAWS

KEYWORDS : THE OFFICERS OF STATE / PUBLIC ASSEMBLY

NUTHAPHONG MAHANUNTHAPHO : THE OFFICERS OF STATE'S ROLE ON LAWS CONCERNING PUBLIC ASSEMBLY. ADVISOR : ASSOC.PROF.

KRIENGGKRAI CHAROENTHANAVAT, Ph.D., 207 pp.

247155

Public assembly is the fundamental right of people in democratic regime. However the freedom of public assembly is relative right which may be restricted by the purpose of protecting individuals and society. According to the constitution of the Kingdom of Thailand the freedom of public assembly is recognized and it sets the framework for jurisdiction use of the officers of the state to supervise the public assembly. The restriction of public assembly shall not be imposed except by virtue of the law.

According to the studies, there have now been no laws provided for purpose of public assembly so as to be the framework for the freedom of the people to assemble and the exercise of power of the officers of the state to supervise the public assembly. As a result, during the recent years, the public assemblies have been conducted without rules and regulations. In addition the measures that the officers of the state have taken to maintain public peace and order are still improper and do not facilitate the exercise of freedom of the people by applying the law prescribed for other purposes or internal measures to supervise the public assembly, including the declaration of the exercise of power in case of extraordinary situation which are deemed that the people are deprived of their freedom of public assembly. Moreover the investigative process for the law enforcing action that the officers of the state have undertaken to supervise the public assembly does not relevant to the principles of the administrative power resulting in insufficient protection of the freedom of public assembly of the people.

Field of Study : Laws

Student's Signature Nuthaphong M.

Academic Year: 2010

Advisor's Signature R. Charoenthanavatt

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของท่านคณาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ท่านรองศาสตราจารย์ ดร.เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์ ที่ได้กรุณารับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยตลอดระยะเวลาในการศึกษาท่านได้เมตตาเอาใจใส่ให้ความรู้และชี้แนะแนวทางในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยดีเสมอมา รวมทั้งให้กำลังใจแก่ผู้เขียนในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้กระทั่งสำเร็จได้ในที่สุด

ขอกราบขอบพระคุณ ท่านรองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี รูปสุวรรณ ที่กรุณารับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจนท่านได้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เขียนในการศึกษาระดับมหาบัณฑิตอย่างดียิ่ง ท่านอาจารย์ ดร.เชาวนะ ไตรมาศ ที่กรุณารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และท่านอาจารย์สุรสีห์ โกศลนาวิน ที่กรุณารับเป็นที่กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และได้ชี้แนะแนวทางในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ คุณประมุข - พลตรีหญิง วีราวรรณ มหάνันทโพธิ์ บิดามารดาที่รักยิ่งของผู้เขียนที่ให้ความสนับสนุนแก่ผู้เขียนในทุกๆ เรื่องอย่างดียเยี่ยมเสมอมา คุณจุฑามาศ มหάνันทโพธิ์และคุณพลอยชมพู สมวงศ์ รวมทั้งญาติพี่น้อง ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและเพื่อนร่วมชั้นเรียนทุกท่านที่ให้ความสนับสนุนในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีคุณค่าและประโยชน์ประการใดบ้างแล้ว ผู้เขียนขอเทิดทูนบูชาพระคุณแต่บิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ส่วนความบกพร่อง ผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ก) การรับรองและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของ ประชาชน.....	๑๗
ข) การตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ.....	๑๗
ค) การเสริมสร้างเสถียรภาพและประสิทธิภาพให้ รัฐบาล.....	๑๘
๒.๑.๖.๒ หลักนิติรัฐ.....	๑๘
ก) หลักความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย.....	๑๙
ข) หลักความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำ ทางปกครอง.....	๑๙
ค) หลักความเป็นอิสระของฝ่ายตุลาการ.....	๒๐
๒.๑.๖.๓ หลักความได้สัดส่วน.....	๒๐
ก) หลักความสัมฤทธิ์ผล.....	๒๑
ข) หลักความจำเป็น.....	๒๑
ค) หลักความได้สัดส่วนในความหมายอย่างแคบ.....	๒๒
๒.๑.๗ การปฏิบัติอารยะขัดขืนหรือสิทธิการต่อแพ่งต่อกฎหมายกับ เสรีภาพในการชุมนุม.....	๒๓
๒.๑.๗.๑ สาเหตุของการปฏิบัติอารยะขัดขืนต่อกฎหมาย.....	๒๓
๒.๑.๗.๒ ลักษณะของการปฏิบัติอารยะขัดขืน.....	๒๔
๒.๒ ทฤษฎีเกี่ยวกับการชุมนุมสาธารณะ.....	๒๕
๒.๒.๑ ทฤษฎีกลุ่มผลประโยชน์.....	๒๕
๒.๒.๑.๑ ประเภทของกลุ่มผลประโยชน์.....	๒๕
ก) กลุ่มผลประโยชน์และบุคคลที่เคว้งคว้าง ไร้บรรทัดฐาน.....	๒๕
ข) กลุ่มผลประโยชน์ที่ไม่มีการจัดตั้ง.....	๒๖
ค) กลุ่มผลประโยชน์ที่เป็นสถาบัน.....	๒๖
ง) กลุ่มผลประโยชน์ที่เป็นทางการ.....	๒๖
๒.๒.๑.๒ วิธีการเรียกร้องของกลุ่มผลประโยชน์.....	๒๖
ก) วิธีติดต่อเป็นการส่วนตัว.....	๒๖
ข) วิธีมีตัวแทนอยู่ในกลุ่มชนชั้นนำ.....	๒๗

ค) วิธีการประท้วงโดยใช้กำลังและความรุนแรง.....	๒๗
ง) การเรียกร้องผ่านสถาบันการเมืองและสื่อมวลชน.....	๒๗
๒.๒.๒ ทฤษฎีเกี่ยวกับฝูงชน.....	๒๗
๒.๒.๒.๑ ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับฝูงชน.....	๒๘
๒.๒.๒.๑.๑ รูปแบบสงบ.....	๒๘
ก) สมัยนิยม(Fashion).....	๒๘
ข) การเห่อ หรือ ความคลั่งชั่วคราว (Fad).....	๒๘
ค) การคลั่งไคล้ (Crazy).....	๒๘
ง) การบ้าคลั่ง (Mass hysteria).....	๒๘
๒.๒.๒.๑.๒ รูปแบบรุนแรง.....	๒๘
ก) ฝูงชนที่บ้าคลั่ง (Mob).....	๒๘
ข) ฝูงชนก่อการจลาจล (Riot).....	๒๘
ค) ฝูงชนที่แตกตื่น ตกใจ (Panic).....	๒๘
ง) ฝูงชนที่ตื่นเต้นสนุกสนาน (Orgies).....	๓๐
๒.๒.๒.๒ การเกิดและลักษณะทั่วไปของพฤติกรรมฝูงชน.....	๓๐
๒.๒.๒.๓ สาเหตุและประเภทของพฤติกรรมฝูงชน.....	๓๑
๒.๒.๒.๔ แนวคิดเรื่องความขัดแย้ง.....	๓๑
๒.๒.๒.๔.๑ ขั้นตอนของความขัดแย้ง.....	๓๒
ก) ขั้นตอนการเกิดฝูงชน (Crowd).....	๓๒
ข) ขั้นที่ฝูงชนบ้าคลั่ง (Mob).....	๓๒
ค) ขั้นตอนการเกิดจลาจล (Riot).....	๓๒
๒.๒.๒.๔.๒ ประเภทของความขัดแย้ง.....	๓๒
ก) ความขัดแย้งแบบจริงจัง (realistic).....	๓๒
ข) ความขัดแย้งจากอารมณ์ (non - realistic)..	๓๒
๒.๓ ทฤษฎีเกี่ยวกับการควบคุมฝูงชน.....	๓๓
๒.๓.๑ ทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรม.....	๓๔
๒.๓.๑.๑ ทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมโดยแนวบังคับใช้ กฎหมาย.....	๓๔
๒.๓.๑.๒ แนวทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์.....	๓๕

๒.๓.๑.๓ แนวทฤษฎีความคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม...	๓๕
๒.๓.๒ วิธีการปฏิบัติต่อกลุ่มผู้ชุมนุม.....	๓๕
๒.๓.๒.๑ การควบคุมโดยมุ่งที่ความต้องการทางอารมณ์ของสมาชิกผู้เข้าร่วมการชุมนุม.....	๓๖
๒.๓.๒.๒ การควบคุมโดยจารีตของสมาชิกผู้เข้าร่วมการชุมนุม..	๓๖
๒.๓.๒.๓ การควบคุมโดยมุ่งที่ผู้นำหรือหัวหน้าของผู้ชุมนุม.....	๓๖
๒.๓.๒.๔ การควบคุมจากภายนอก.....	๓๖
ก) การควบคุมด้วยการพยายามดึง สิ่งยึดเหนี่ยวของการชุมนุมนั้นออกไป.....	๓๖
ข) การควบคุมโดยการเข้าแทรกแซง.....	๓๗
ค) การควบคุมไม่ให้กลุ่มผู้ชุมนุม มีวัตถุประสงค์เดียวกัน.....	๓๗
๒.๓.๓ การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ในการดูแลสถานการณ์การชุมนุม...	๓๗
๒.๓.๓.๑ การศึกษาข้อมูลในการดูแลสถานการณ์การชุมนุม.....	๓๗
ก) การดำเนินการขั้นต้น.....	๓๗
ข) การตรวจสอบชนิดของกลุ่มผู้ชุมนุม.....	๓๘
ค) การตรวจสอบฝูงชนที่จะเข้าร่วม ก่อความวุ่นวาย.....	๓๘
ง) ผู้นำการชุมนุม.....	๓๙
จ) ความประพฤติกของกลุ่มผู้ชุมนุม.....	๓๙
ฉ) ความรู้สึกของประชาชนทั่วไปที่มีต่อ กลุ่มผู้ชุมนุม.....	๔๐
ช) สถานที่จัดการชุมนุม.....	๔๐
๒.๓.๓.๒ การวางแผนในการดูแลสถานการณ์การชุมนุม.....	๔๑
ก) การกำหนดตัวเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ในการสั่งการ.....	๔๑
ข) การจัดตั้งกองอำนาจการ.....	๔๒
ค) การจัดเจ้าหน้าที่ออกปะปนกับกลุ่มผู้ชุมนุม	๔๓
ง) การจัดเจ้าหน้าที่สังเกตการณ์.....	๔๔

จ) การติดต่อประสานงานหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องที่อาจต้องขอความช่วยเหลือ.....	๔๔
ฉ) การจัดเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือ ที่จำเป็นต้องใช้.....	๔๔
ช) การจัดเจ้าหน้าที่ถ่ายภาพในที่เกิดเหตุ.....	๔๕
ซ) การจัดเจ้าหน้าที่พยาบาล.....	๔๕
๒.๓.๓.๓ ยุทธวิธีในการสลายการชุมนุม.....	๔๖
๒.๓.๓.๔ กฎการใช้กำลัง.....	๔๖
๒.๓.๔ มูลเหตุที่อาจทำให้กลุ่มผู้ชุมนุมก่อจลาจลรุนแรงขึ้น.....	๔๘
ก) เจ้าหน้าที่ชั้นสูงไม่ได้เข้าแก้ไขเหตุการณ์.....	๔๘
ข) ความตั้งใจของผู้ที่จะก่อให้เกิดเหตุลุกลาม..	๔๘
ค) ความคึกคะนอง.....	๔๘
ง) การเอาแบบอย่างที่ไม่ถูกต้อง.....	๔๘
จ) การล่าช้าไม่ทันการของเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน.....	๔๙
ฉ) การขาดความอดทนของเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน.....	๔๙
ช) การเกิดการเปลี่ยนคู่ต่อสู้.....	๕๐

บทที่ ๓ การชุมนุมสาธารณะในต่างประเทศ.....	๕๒
๓.๑ การชุมนุมสาธารณะในประเทศสาธารณรัฐฝรั่งเศส.....	๕๒
๓.๑.๑ การชุมนุมสาธารณะของสาธารณรัฐฝรั่งเศสในสถานการณืปกติ.....	๕๓
๓.๑.๑.๑ พัฒนาการในการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ การชุมนุมสาธารณะ.....	๕๓
๓.๑.๑.๒ รัฐกฤษฎีกากำหนดมาตรการในการรักษาความสงบ เรียบร้อยที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุม ค.ศ. ๑๙๓๕ (décret loi ๒๓- ๑๐- ๑๙๓๕).....	๕๕
ก) บุคคลและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับ การชุมนุมสาธารณะ.....	๕๕

ข) ลักษณะและวิธีการใช้เสรีภาพใน การประชุมสมัชชาสาธารณะ.....	๕๖
ค) ข้อจำกัดและบทลงโทษเกี่ยวกับเสรีภาพใน การประชุมสมัชชาสาธารณะ.....	๕๗
ง) การดูแลการประชุมสมัชชาสาธารณะโดย เจ้าหน้าที่ของรัฐ.....	๕๙
๓.๑.๒ การประชุมสมัชชาสาธารณะของสาธารณรัฐฝรั่งเศสในสถานการณ์พิเศษ	๕๙
๓.๑.๒.๑ การใช้อำนาจตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ.....	๖๐
ก) เงื่อนไขในการใช้อำนาจ.....	๖๐
ข) ผู้มีอำนาจ.....	๖๐
ค) ระยะเวลาการใช้อย่างบังคับและการสิ้นสุด ใช้อย่างบังคับ.....	๖๑
ง) ผลของการใช้อำนาจ.....	๖๑
๓.๑.๒.๒ การใช้อำนาจตามกฎหมายว่าด้วยกฎอัยการศึก.....	๖๑
ก) เงื่อนไขในการใช้อำนาจ.....	๖๑
ข) ผู้มีอำนาจ.....	๖๒
ค) ระยะเวลาการใช้อย่างบังคับและการสิ้นสุด ใช้อย่างบังคับ.....	๖๒
ง) ผลของการใช้อำนาจ.....	๖๒
๓.๑.๒.๓ การใช้อำนาจในระหว่างการประกาศ สถานการณ์ฉุกเฉิน.....	๖๒
ก) เงื่อนไขในการใช้อำนาจ.....	๖๓
ข) ผู้มีอำนาจ.....	๖๓
ค) ระยะเวลาการใช้อย่างบังคับและการสิ้นสุด ใช้อย่างบังคับ.....	๖๓
ง) ผลของการใช้อำนาจ.....	๖๓
๓.๑.๓ ตัวอย่างกรณีศึกษาในการดูแลการประชุมสมัชชาสาธารณะโดย เจ้าหน้าที่ของรัฐ.....	๖๔

๓.๒ การชุมนุมสาธารณะในประเทศสหพันธรัฐเยอรมนี.....	๖๖
๓.๒.๑ การชุมนุมสาธารณะของสหพันธรัฐเยอรมนีในสถานการณ์ปกติ..	๖๗
๓.๒.๑.๑ ความคิดทั่วไปเกี่ยวกับการชุมนุมสาธารณะ ในสหพันธรัฐเยอรมนี.....	๖๗
๓.๒.๑.๒ รัฐบัญญัติว่าด้วยการชุมนุมและการเดินขบวน ค.ศ. ๑๙๕๓ (Gesetz über Versammlungen und Aufzüge (Versammlungsgesetz)).....	๖๘
ก) บุคคลและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับ การชุมนุมสาธารณะ.....	๖๙
ข) ลักษณะและวิธีการใช้เสรีภาพใน การชุมนุมสาธารณะ.....	๗๑
ค) ข้อจำกัดและบทลงโทษเกี่ยวกับเสรีภาพใน การชุมนุมสาธารณะ.....	๗๒
ง) การดูแลการชุมนุมสาธารณะโดย เจ้าหน้าที่ของรัฐ.....	๗๒
๓.๒.๒ การชุมนุมสาธารณะของสหพันธรัฐเยอรมนีในสถานการณ์พิเศษ	๗๙
ก) กรณีเกิดเหตุฉุกเฉินภายใน.....	๘๐
ข) กรณีเกิดเหตุภัยพิบัติ.....	๘๑
ค) กรณีเกิดภาวะตั้งเครียด.....	๘๑
ง) กรณีอยู่ในภาวะป้องกันประเทศ.....	๘๒
๓.๒.๓ ตัวอย่างกรณีศึกษาในการดูแลการชุมนุมสาธารณะโดย เจ้าหน้าที่ของรัฐ.....	๘๔
๓.๓ การชุมนุมสาธารณะในประเทศสาธารณรัฐเกาหลี.....	๘๗
๓.๓.๑ การชุมนุมสาธารณะของสาธารณรัฐเกาหลีในสถานการณ์ปกติ...	๘๘
๓.๓.๑.๑ ประวัติการชุมนุมสาธารณะของสาธารณรัฐเกาหลี.....	๘๘
๓.๓.๑.๒ รัฐบัญญัติว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะและ การเดินขบวน ค.ศ. ๒๐๐๗.....	๘๘
ก) บุคคลและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับ การชุมนุมสาธารณะ.....	๙๐

ข) ลักษณะและวิธีการใช้เสรีภาพใน การประชุมสาธารณะ.....	๙๓
ค) ข้อจำกัดและบทลงโทษเกี่ยวกับเสรีภาพใน การประชุมสาธารณะ.....	๙๔
ง) การดูแลการประชุมสาธารณะโดย เจ้าหน้าที่ของรัฐ.....	๙๙
๓.๓.๒ การชุมนุมของสาธารณรัฐเกาหลีในสถานการณ์พิเศษ.....	๑๐๔
๓.๓.๒.๑ การประกาศใช้กฎอัยการศึก.....	๑๐๔
๓.๓.๒.๒ การใช้อำนาจตามกฎหมายว่าด้วยกฎอัยการศึก.....	๑๐๔
ก) เงื่อนไขในการใช้อำนาจ.....	๑๐๔
ข) ผู้มีอำนาจ.....	๑๐๔
ค) ระยะเวลาการใช้บังคับและการสิ้นสุด ใช้บังคับ.....	๑๐๔
ง) ผลของการใช้อำนาจ.....	๑๐๕
๓.๓.๓ ตัวอย่างกรณีศึกษาในการดูแลการประชุมสาธารณะโดย เจ้าหน้าที่ของรัฐ.....	๑๐๕
บทที่ ๔ การชุมนุมสาธารณะภายใต้กฎหมายไทย.....	๑๐๘
๔.๑ พัฒนาการของการชุมนุมสาธารณะในประเทศไทย.....	๑๐๘
๔.๑.๑ ช่วงหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง (พ.ศ. ๒๔๗๕ - พ.ศ. ๒๕๐๐).	๑๐๘
๔.๑.๒ ช่วงการปกครองภายใต้คณะรัฐประหาร (พ.ศ. ๒๕๐๐ - พ.ศ. ๒๕๑๖).....	๑๑๑
๔.๑.๓ ช่วงเหตุการณ์เดือนตุลาคม (พ.ศ. ๒๕๑๖ - พ.ศ. ๒๕๑๙).....	๑๑๑
๔.๑.๔ ช่วงประชาธิปไตยในยุคหลังเหตุการณ์เดือนตุลาคม (พ.ศ. ๒๕๑๙ - พ.ศ. ๒๕๓๕).....	๑๑๓
๔.๑.๕ ช่วงการปฏิรูปการเมือง (พ.ศ. ๒๕๓๕ - พ.ศ. ๒๕๔๐).....	๑๑๕
๔.๑.๖ ช่วงหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ (พ.ศ. ๒๕๔๐ - พ.ศ. ๒๕๔๘).....	๑๑๖
๔.๑.๗ ช่วงเหตุการณ์ปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๔๘ - ปัจจุบัน).....	๑๑๙

๔.๒ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมสาธารณะ.....	๑๒๒
๔.๒.๑ บทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมสาธารณะ.....	๑๒๒
๔.๒.๒ กฎหมายที่เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ในการดูแลการชุมนุมสาธารณะ ในสถานการณ์ปกติ.....	๑๒๔
๔.๒.๒.๑ พระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้ เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๔๙๓.....	๑๒๔
๔.๒.๒.๒ พระราชบัญญัติการจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒.....	๑๒๕
๔.๒.๒.๓ พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕.....	๑๒๖
๔.๒.๒.๔ พระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕.....	๑๒๘
๔.๒.๒.๕ ประมวลกฎหมายอาญา.....	๑๒๙
๔.๒.๒.๖ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙.....	๑๓๒
๔.๒.๒.๗ ร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ.	๑๓๔
๔.๒.๓ กฎหมายที่เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ในการดูแลการชุมนุมสาธารณะ ในสถานการณ์พิเศษ.....	๑๔๐
๔.๒.๓.๑ พระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พ.ศ. ๒๔๕๗.....	๑๔๐
๔.๒.๓.๒ พระราชกำหนดการบริหารราชการใน สถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘.....	๑๔๑
๔.๒.๓.๓ พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายใน ราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑.....	๑๔๖
๔.๓ ลักษณะการชุมนุมสาธารณะในประเทศไทย.....	๑๔๙
๔.๓.๑ กรณีการชุมนุมสาธารณะเพื่อเรียกร้องให้รัฐแก้ไขปัญหา.....	๑๔๙
๔.๓.๑.๑ การดูแลการชุมนุมสาธารณะภายใต้ขอบเขตการ ใช้เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ.....	๑๕๐
๔.๓.๑.๒ การดูแลการชุมนุมสาธารณะเกินกว่าขอบเขต การใช้เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ...	๑๕๑

๔.๓.๑.๓	กรณีศึกษาบทบาทของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมาย ที่เกี่ยวกับการชุมนุมสาธารณะเพื่อเรียกร้องให้รัฐ แก้ไขปัญหา.....	๑๕๒
ก)	กรณีการชุมนุมของสมัชชาคนจน.....	๑๕๒
ข)	กรณีการชุมนุมคัดค้านการก่อสร้างท่อก๊าซ ไทย-มาเลเซีย.....	๑๕๖
ค)	กรณีการชุมนุมกรณีตากใบ.....	๑๕๙
๔.๓.๒	กรณีการชุมนุมสาธารณะเพื่อเรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลง ทางการเมือง.....	๑๖๑
๔.๓.๒.๑	การดูแลการชุมนุมสาธารณะภายใต้ขอบเขต การใช้เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ...	๑๖๒
๔.๓.๒.๒	การดูแลการชุมนุมสาธารณะเกินกว่าขอบเขต การใช้เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ...	๑๖๒
๔.๓.๒.๓	กรณีศึกษาบทบาทของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมาย ที่เกี่ยวกับการชุมนุมสาธารณะเพื่อเรียกร้องให้ มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง.....	๑๖๓
ก)	กรณีการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อ ประชาธิปไตยในสมัยรัฐบาล พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร	๑๖๓
ข)	กรณีการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อ ประชาธิปไตยในสมัยรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช และสมัยรัฐบาลนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์.....	๑๖๖
๔.๓.๓	กรณีการชุมนุมสาธารณะของประเทศไทยในสถานการณ์พิเศษ..	๑๗๑
๔.๓.๓.๑	กรณีการประกาศใช้กฎอัยการศึก.....	๑๗๑
๔.๓.๓.๒	กรณีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน.....	๑๗๑
ก)	เหตุการณ์ในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๕๒.....	๑๗๑
ข)	เหตุการณ์ในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓.....	๑๗๔

๔.๓.๓.๓	กรณีการประกาศใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติ การรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑.....	๑๘๑
ก)	การประกาศนัดชุมนุมใหญ่ของกลุ่มแนวร่วม ประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ ในวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ถึงวันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๒.....	๑๘๑
ข)	การประกาศนัดชุมนุมใหญ่ของกลุ่มแนวร่วม ประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ ในวันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓.....	๑๘๒
๔.๔	วิเคราะห์กรณีศึกษาบทบาทของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การประชุมสาธารณะ.....	๑๘๖
บทที่ ๕	บทสรุป และข้อเสนอแนะ.....	๑๙๓
๕.๑	บทสรุป.....	๑๙๓
๕.๒	ข้อเสนอแนะ.....	๑๙๗
	รายการอ้างอิง.....	๒๐๓
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	๒๐๗